

Š i f r a u č e n c a :

Državni izpitni center

N 1 4 1 5 7 1 3 1

9.

razred

Ponedeljek, 12. maj 2014 / 60 minut

Dovoljeno gradivo in pripomočki: Učenec prinese modro/črno nalivno pero ali moder/črn kemični svinčnik, svinčnik, šilček in radirko.

NACIONALNO PREVERJANJE ZNANJA

v 9. razredu

NAVODILA UČENCU

Natančno preberi ta navodila.

Prilepi kodo oziroma vpiši svojo šifro v okvirček desno zgoraj na tej strani.

Preizkus ima pet delov. Najprej boš reševal naloge ob poslušanju zvočnih primerov.

Dobro poslušaj navodilo za reševanje naloge pred zvočnimi primeri. Nato boš rešil še ostale naloge v preizkusu.

Pri vsaki nalogi svoj odgovor napiši v predvideni prostor znotraj okvirja.

Piši čitljivo. Če se zmotiš, napačni odgovor prečrtaj in pravilnega napiši na novo. Ne uporabljam korekturnih sredstev.

Svinčnik uporabljam samo pri nalogah ustvarjanja (peti del).

Nečitljivi zapisi in nejasni popravki se ovrednotijo z nič točkami.

Če se ti zdi naloga pretežka, se ne zadržuj predolgo pri njej, temveč začni reševati naslednjo.

K nerešeni nalogi se vrni pozneje.

Na koncu svoje odgovore ponovno preveri.

Zaupaj vase in v svoje zmožnosti. Želimo ti veliko uspeha.

Preizkus ima 16 strani, od tega 2 prazni.

N 1 4 1 5 7 1 3 1 0 2

Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši.

3/16

Prazna stran

OBRNI LIST.

1. Poslušanje, analiziranje in vrednotenje glasbe

POSLUŠANJE 1. ZVOČNEGA PRIMERA

Karl Jenkins: ADIEMUS

(Vir: Kustec, N., in Bevc, C., 2007: Čudoviti svet glasbe. CD za 6. razred. Zgoščenka. DZS, Ljubljana. Št. 8.)

Pozorno poslušaj zvočni primer in reši naloge od 1 do 5.

1. Kako se imenuje vrsta glasbe, ki jo slišiš?
Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.

- A Vokalna.
- B Inštrumentalna.
- C Vokalno-inštrumentalna.

(1 točka)

2. Kdo izvaja zvočni primer?
Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.

- A Orkester.
- B Zbor in orkester.
- C Solisti, zbor in orkester.
- D Solisti in zbor.

(1 točka)

3. V kakšnem zaporedju vstopijo vokalni izvajalci?
Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.

- A Solist, duet, solist, duet, zbor.
- B Duet, solist, zbor, duet, solist.
- C Zbor, duet, solist, zbor, duet.
- D Vsi hkrati.

(1 točka)

N 1 4 1 5 7 1 3 1 0 5

5/16

4. Katera izmed spodnjih trditev ustreza inštrumentalni spremljavi pevskega glasu na začetku predvajanega odlomka? Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.

- A Tolkalo izvaja razgiban ritem nad dolgimi vezanimi toni v godalih.
- B Spremljava godal je ritmično razgibana.
- C V začetnem delu pevski glas spremljajo le godala.
- D V začetnem delu pevski glas spremljajo le tolkala.

(1 točka)

5. Kateri inštrument izvaja vodilno melodijo v inštrumentalnem delu?
Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.

- A Oboa.
- B Flavta.
- C Rog.
- D Violina.

(1 točka)

POSLUŠANJE 2. ZVOČNEGA PRIMERA

Janez Krstnik Dolar: TREZA I in TREZA II

(Vir: Oblak, B., 2000: Glasba do 18. stoletja. CD za 7. razred. Zgoščenka. DZS, Ljubljana. CD 2. Št. 24.)

Pozorno poslušaj zvočni primer in reši naloge od 6 do 9.

6. V kakšnem tempu si sledita Treza I in Treza II?
Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.

- A Treza I je v hitrejšem, Treza II je v počasnejšem tempu.
- B Treza I je v počasnejšem, Treza II je v hitrejšem tempu.
- C Obe sta v počasnem tempu.
- D Obe sta v hitrem tempu.

(1 točka)

7. Ugotovi metrum (taktovski način) predvajanih skladb.
Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.
- A Metrum je v obeh primerih dvodoben.
B Metrum je v obeh primerih tridoben.
C Metrum je v prvem primeru dvodoben, v drugem tridoben.
D Metrum je v prvem primeru tridoben, v drugem dvodoben.

(1 točka)

8. Poleg godal slišiš še eno glasbilo. Katero?
Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.
- A Čembalo.
B Klavir.
C Orgle.
D Harfo.

(1 točka)

9. V katero obdobje sodi zvočni primer?
Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.
- A V 20. stoletje.
B V romantiko.
C V barok.
D V renesanso.

(1 točka)

N 1 4 1 5 7 1 3 1 0 7

PRIMERJALNO POSLUŠANJE 3. IN 4. ZVOČNEGA PRIMERA

3. zvočni primer: KAJ TI JE DEKLICA, prir. Rado Simoniti
(Vir: Založba Gallus – Gallus Corniolus d. o. o.)

4. zvočni primer: KAJ TI JE DEKLICA, prir. Janez Gregorc
(Vir: Pesek, A., 2007: Glasba danes in nekoč 9. Zgoščenka. Rokus Klett, Ljubljana. CD 2. Št. 22.)

Pozorno poslušaj, primerjaj in analiziraj zvočna primera ter reši nalogi 10 in 11.

10. V razpredelnico z znakom X označi trditve, ki veljajo za posamezen zvočni primer.

	3. ZVOČNI PRIMER	4. ZVOČNI PRIMER
Inštrumentalni uvod		
Solo ob inštrumentalni spremljavi		
Večglasno petje		
Petje a cappella		
Elementi jazza		
Mešani zbor		

(6 točk)

11. Katera od spodnjih trditev ustreza obema zvočnima primeroma?
Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.

- A Oba primera sta priredbi slovenske popevke.
- B Oba primera sta priredbi tuje pesmi.
- C Oba primera sta priredbi slovenske umetne pesmi.
- D Oba primera sta priredbi slovenske ljudske pesmi.

(1 točka)

2. Razumevanje in uporaba glasbenega besedila

Pozorno si oglej in preberi spodnjo napoved glasbenega dogodka. Pomagaj si z vsebino in reši naloge od 12 do 20.

**Akademija za glasbo
Ljubljana**

Akademija za glasbo Ljubljana in
Slovenska filharmonija vabita na

9. ABONMAJSKI KONCERT

Koncertnega abonmaja Akademije za
glasbo Ljubljana 2003/2004,

ki bo v **SREDO, 19. 5. 2004, ob 19.30 v Veliki dvorani
Slovenske filharmonije v Ljubljani.**

Nastopil bo **orkester Slovenske filharmonije in solisti
Akademije za glasbo Ljubljana.**

Program: **Neža BUH** (študentka kompozicije, mentor izr. prof. Jani Golob): "**MAGMA**", rapsodija za klarinet in **orkester**, krstna izvedba; solist **Aljaž BEGUŠ**, klarinet, mentor izr. prof. Jože Kotar; **Jan Sibelius**: Koncert za violino in orkester op. 47, solistka **Oksana PEČENY**, **violina**, mentor red. prof. Primož Novšak; **P. I. Čajkovski**: Koncert za klavir in orkester št. 1 v b-molu op. 23, solistka **Ana ŠINKOVEC**, **klavir**, mentor izr. prof. Andrej Jarc.

Dirigent bo **maestro Loris VOLTOLINI**.

Vstop prost (zaradi obveznega sedežnega reda lahko brezplačne vstopnice prevzamete uro pred koncertom pri blagajni v Slovenski filharmoniji).

Vljudno vabljeni.

(Prirejeno po: Deloskop 13. 5.–19. 5. 2004. Str. 38.)

12. Kateri glasbeni ustanovi sta pripravili koncert?

(1 točka)

13. V kateri dvorani je bil koncert?

(1 točka)

Neža Buš

Aljaž Beguš

Oksana Pečeny

Ana Šinkovec

Tukaj ne piši. Tukaj ne piši.

N 1 4 1 5 7 1 3 1 0 9

9/16

14. Kateri različni glasbeni obliki zasledimo v koncertnem programu?

(2 točki)

15. Katero skladbo so na koncertu izvajali prvič?

(1 točka)

16. Napiši ime in priimek študentke kompozicije, katere delo so izvedli na koncertu.

(1 točka)

17. Napiši ime in priimek skladatelja Koncerta za violino in orkester op. 47.

(1 točka)

18. Kateri orkester je spremjal soliste?

(1 točka)

19. Kako so v napovedi naslovili dirigenta Lorisa Voltolinija?

(1 točka)

20. Dopolni tabelo z imenoma in priimkoma dveh solistov, ki sta sodelovala na koncertu, vpiši njuna inštrumenta in opredeli inštrumentalno skupino, v katero sodita. Oglej si že vpisan primer v tabeli.

Solist	Inštrument	Inštrumentalna skupina
Oksana Pečeny	violina	godala

(6 točk)

3. Poznavanje in razumevanje glasbene kulture

21. V spodnji razpredelnici sestavi koncertni program. Izberi glasbeno ustanovo, v kateri bi želel poslušati koncert. Iz zakladnice umetne glasbene literature izberi skladatelje in njihova dela. Program naj sestavlja dela treh tujih in enega slovenskega skladatelja. Pri tem ne smeš uporabiti glasbenih del, ki so omenjena v tem preizkusu.

Glasbena ustanova <hr/>	
Ime in priimek skladatelja	Naslov glasbenega dela
1. _____	1. _____
2. _____	2. _____
3. _____	3. _____
4. _____	4. _____

(5 točk)

22. Oglej si sliko in odgovori na vprašanji.

Poimenuj inštrumentalni sestav na sliki.

Katero od glasbil na sliki izvaja najnižje tone?

(2 točki)

N 1 4 1 5 7 1 3 1 1 1

11/16

23. Razvrsti spodnje dogodke iz svetovne glasbene zgodovine po časovnem zaporedju. Dogodke razvrstiš tako, da na črto k vsakemu napišeš številko od 1 do 4. Številka 1 pri tem pomeni najstarejši (nam najbolj oddaljen) dogodek, številka 4 pa najmlajši (nam najbližji) dogodek.

- V Italiji Antonio Stradivari izdeluje vrhunske violine.
 Adolf Sax ustvari nov inštrument: saksofon.
 Z liro in aulosom v Grčiji spremljajo mnoge kulturne in športne prireditve.
 Sintetizatorjem programirajo ritmične vzorce in različne zvočne barve.

(4 točke)

24. Poveži naslove znanih del z ustreznim glasbenim oblikom. Na črto pred naslovom dela napiši ustrezeno črko glasbene oblike.

NASLOV DELA

- Gorenjski slavček
 Labodje jezero
 Vltava
 Love me tender

GLASBENA OBLIKA

- A simfonija
B popevka
C opera
D simfonična pesnitev
E balet
F koncert

(4 točke)

25. Naštej tri inštrumentalne glasbene oblike.

(3 točke)

4. Razumevanje partiture

Pred seboj imaš partituro pesmi **Lastovica**. Dobro si jo oglej in reši naloge od 26 do 31.

Lastovica
Karel Širok

Marij Kogoj

Živahno

To - pla pti - čka la - sto - vi - čka, pri - di, pri - di
mf k nam, tu - kaj je naš hram, tu je na - ša stre - ha in pod stre - ho
f junaško tram. Tu si zi - - daj gne - zdo!
mf Tu! _____ Da nam bu - dni - co boš
p proseče pe - la, do - bro ju - tro nam že - le - - - la.

(Vir: B. Oblak. Glasba v 20. stoletju. DZS, 2002.)

26. Kakšna je pesem po izvoru?

(1 točka)

27. Kdo je napisal besedilo pesmi?

(1 točka)

N 1 4 1 5 7 1 3 1 1 3

28. Kakšen značaj določi skladatelj na začetku pesmi?

(1 točka)

29. V pesmi sta uporabljeni dva različna taktovska načina. Katera?

(1 točka)

30. Koliko glasen je zapis pesmi?

(1 točka)

31. Iz partiture izpiši tri različne dinamične oznake in jih pojasni s slovenskimi izrazi. Dva primera sta že vpisana.

p = taho

 = naraščajoče

 =

 =

 =

(6 točk)

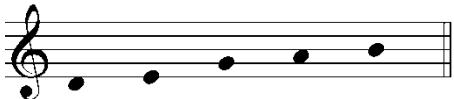

5. Ustvarjalnost

Pred seboj imaš primer uglasbitve slovenskega pregovora, v katerem je uporabljen gradivo: tonske višine in ritem besedila. Oglej si primer ter reši nalogi 32 in 33.

Gradivo:

Tonske višine:

Ritem besedila:

Rad o-sta-ni kjer po-jo, kjer po-jo, kjer po-jo, hu - do-bni pe-smi ni-ma-jo, ni-ma-jo.

Uglasbitev:

Rad o-sta-ni kjer po-jo, kjer po-jo, kjer po-jo, hu - do-bni pe-smi ni-ma-jo, ni-ma-jo.

N 1 4 1 5 7 1 3 1 1 5

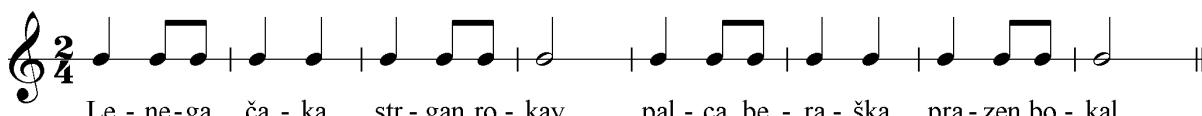
32. Po zgledu danega primera samostojno uglasbi drug slovenski pregovor. V prazno notno črtovje vpiši svojo uglasbitev. Pri tem uporabi dano gradivo: tonske višine in ritem besedila. Ne pozabi vpisati taktnic in podpisati besedila.

Gradivo:

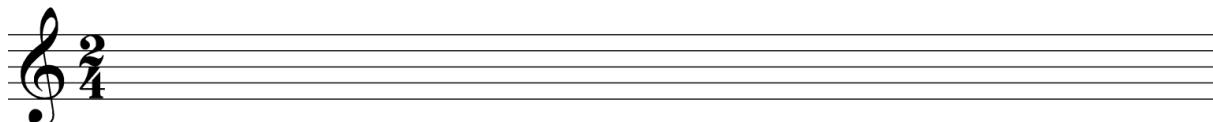
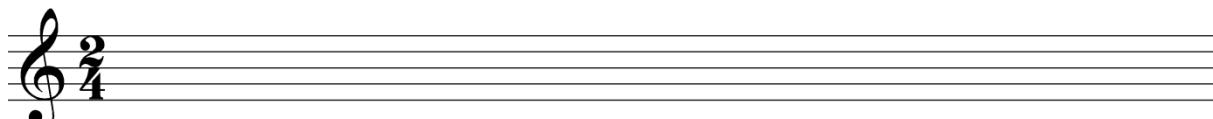
Tonske višine:

Ritem besedila:

Uglasbitev:

(8 točk)

33. V partituro svoje uglasbitve pregovora pri nalogi 32 vpiši hitrost izvajanja in na koncu znak za ponavljanje.

(2 točki)

Skupno število točk: 70

Prazna stran

Tukaj ne piši. Tukaj ne piši.